

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih: 17.05.2012
Sayı: 418

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Madencilik, doğası gereği içerdiği riskler nedeniyle dünyanın en ağır işkollarından olup bilgi, deneyim, uzmanlık ve sürekli denetimi gerektirmektedir. Son otuz (30) yıldır devletin küçültülmesi, kamunun faaliyet alanının daraltılması ve iktisadi etkinlik ve verimliliğin sağlayacağı savı ile uygulanmaya çalışılan girişimler sonucu, ülkemizde madencilik sektörü yarı yarıya küçültüldüğü gibi, nesillerin bilgi birikimi de darmadağın edilmiştir. Bir yandan ülkemiz madencilik kuruluşlarındaki mevcut birikiminin reddedilerek, madencilik üretimlerinin yetersiz, donanımsız ve deneyimsiz kişi ve kuruluşlara bırakılması, diğer yandan kamusal denetimin iyice gevşetilmesi kazaların da artmasına neden olmaktadır. Bu nedenlerle; maden ocaklarında meydana gelen kazaların nedenleri, maden emekçilerinin çalışma koşulları ve emeklilik koşullarının onların lehine olacak şekilde yeniden düzenlenmesine yönelik çalışmaların yapılabilmesi ve sorunlarının tespit edilerek gerekli önlemlerin bir an önce alınması amacıyla TBMM iç tüzüğü'nün 104. ve 105. maddeleri ile Anayasanın 98. maddesi gereğince "Meclis Araştırması" açılmasını arz ederiz.

TUFAN KÖSE
ÇORUM

AYKUT ERDOĞAN
İSTANBUL M.V.

Haydar AKAR
Kocaeli Milletvekili

Bengül Ayhan Çelebi
İZMİR M.V.

Kadir Gökmen Üst
İSTANBUL M.V.

Mehmet Hilal Kaplan
Kocaeli M.V.

İbrahim ÖZKE
İSTANBUL M.V.

Şenok KALELİ
BURSA M.V.

Dr. Candan Türesöz
TEKİRDAĞ M.V.

Alihan Gonen
İZMİR M.V.

Ayşe Ezer Donaz
İSTANBUL M.V.

Nurettin Demir
MUTLA M.V.

Abdülaziz Aygün
İZMİR M.V.

Ömer Kaya ALPAN
MUTLA M.V.

Mehmet Ali Süzüm
İZMİR M.V.

Alihan Gonen
İZMİR M.V.

GEREKÇE

Maden Mühendisleri Odası'nın hazırladığı rapora göre, Türkiye'de maden kazalarında ölen işçi sayısının her geçen yıl arttığı görülmektedir. 2008 yılında 48 maden çalışanı iş kazası sonucu yaşamını yitirirken, 2009 yılında bu sayı 92'ye, 2010 yılında 105'e çıkmış ve 2011 yılında 93 kişi hayatını kaybetmiştir. Maden ocaklarında yaşanan kazaların %98'nin önlenabilir nitelikte olduğunun uzman kişi ve kurumlarca bilimsel verilere dayanarak açıklanmasına rağmen yaşanan ölümleri, madencilik mesleğinin kaderi olarak gören anlayışı kabul etmek mümkün değildir. Dünyadaki madencilik incelendiğinde ölümlerin kader olmadığı ortaya çıkmaktadır. Madencilik sektörü alanında ülkemizde ortaya çıkan iş kazaları Avrupa ülkelerinin dört buçuk katı düzeyinde gerçekleşmektedir. Maden ocaklarında bugün hala işçiler eskimiş bir teknolojiyle üretim yapmaya zorlanmaktadırlar. İleri teknolojinin kullanılması, modern ölçüm cihazlarıyla risklerin tespit edilmesi ve teknolojinin istisnasız her maden ocağında kullanılması gerekmektedir.

Maden çalışanlarının önemli bir sorununu ise iş sağlığı ve iş güvenliği oluşturmakta, düşük ücretle çalışmaları ve emekli olabilmek için çalışma sürelerinin uzun olması onların mağdur olmalarına neden olmaktadır. İşçi sağlığı ve iş güvenliği önlemlerinin alınması, çalışma saatleri ile ücretlerin insana yakışan bir şekilde düzenlenmesi halinde maden kazaları da önemli oranda düşecektir. Ülkemizde 'kayıt dışılık' da madencilik sektöründe önemli bir sorun haline gelmiştir. Şöyle ki maden çalışanlarının %35'i işsiz olarak gözükmemektedir. Madenlerin özelleştirilmesiyle kayıt dışılık da artmıştır. Kömür madenciliğinde özelleştirmeler nedeniyle istihdam özel sektöre kaymış, işçiler işçi sağlığı ve iş güvenliği önlemlerinden yoksun, düşük ücretle ve ağır çalışma koşulları altında çalışmaya zorlanmışlardır.

Maden emekçilerinin çalışma koşullarının zorluğu, bu sektör çalışanlarına uygun olmayan emeklilik durumları onları çalışma ortamından soğutmakta, tedirgin etmekte ve bu nedenle bir çok işçi bu gerekçeyle işinden ayrılmakta yada ayrılmayı düşünmektedir. Her gün evinden çıkarken yakınlarıyla helalleşerek işine giden, her gün indiği ocaktan bir deha çıkamayabileceği korkusunu taşıyan maden emekçilerinin bu zor çalışma koşullarında emekli olabilmeleri neredeyse imkansız hale gelmiştir. Onların emekli olabilmeleri için gerekli olan yaş haddinin, sigortalık sürelerinin ve prim ödeme gün sayılarının bu meslekte çalışan maden emekçileri lehine olacak şekilde yeniden düzenlenmesi gerekmektedir.

Ayrıca; bu sektörde çalışan hemen herkes kısa sürede meslek hastalıklarına yenik düşmektedir. Madencilik çalışma koşullarının ağır ve tehlikeli olması nedeniyle her yaştan bireyi istihdam etmeye elverişli değildir. Bu sektörde çalışanların yarısını 27-36 yaş aralığındaki bireyler oluşturmaktayken; 37-46 yaş aralığında bulunanların oranı % 32,6'dır. Sektörde 46 ve üzeri yaşta olup da çalışmaya devam etmekte olanların oranı ise çok düşüktür. Bu da madencilik sektöründe çalışanların belli bir yaştan sonra bu işi yapamayacak bir duruma geldiklerini işaret etmektedir.

Bu nedenlerle; madencilik sektöründeki sorunların tespit edilip, çözüm önerilerinin bulunması ve hayata geçirilmesi için "Meclis Araştırması" açılması büyük önem kazanmıştır.

